
Klucz odpowiedzi do arkusza próbnej matury – Histmag.org

Historia

Poziom rozszerzony

W kluczu prezentowane są przykładowe prawidłowe odpowiedzi. Należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest synonimiczny wobec schematu oraz inne poprawne odpowiedzi nieprzewidziane w kluczu.

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja
1	<p>1 C 2 A 3 D 4 B</p> <p>Zdjęcie C przedstawia domniemany (zachowały się repliki rzymskie o różnym stopniu dokładności) wygląd rzeźby Ateny Partenos, wykonany przez Fidiasza. Elementami charakterystycznymi są Nike trzymana na prawej ręce a także hełm zdobiony gryfem i sfinksami. Rzeźba kurosa na zdjęciu A to przedstawienie młodzieńca (z greckiego <i>kuros</i> znaczy „młodzieniec”) z okresu sztuki greckiej zwanym archaicznym. Postać ma wyprostowaną sylwetkę z jedną nogą wysuniętą do przodu. Na zdjęciu D przedstawiono popiersie Juliusza Cezara. Rzeźba rzymska wyróżniała się realistycznym przedstawieniem postaci, stąd nieukrywana starość, niedoskonałości, czasami brzydota. Na zdjęciu B ukazany został Doryforos autorstwa Polikleta, który zasłynął z określenia zasad proporcji i kontrapostu. Kontrapost polega na takim ustawieniu sylwetki, że ciężar ciała spoczywał na jednej nodze, a druga podpierała posturę. Dla zachowania równowagi pracowała (najczęściej dźwigała ciężar, była ugięta) przeciwległa ręka. Takie przedstawienie służyło ukazaniu pracy mięśni, podkreśleniu muskulatury sylwetki.</p>	<p>1 pkt za poprawne przyporządkowanie wszystkich zdjęć</p>
2	<p>Upadek monarchii w Rzymie Obalenie monarchii w Rzymie</p> <p>509 r.</p> <p>W tekście umieszczone jest imię Tarkwiniusza (Pysznego) – ostatniego króla etruskiego oraz informacja, że został zdjęty z tronu.</p>	<p>2 pkt., po jednym za poprawnie napisane wydarzenie i datę</p>
3	<p>1. PRAWDA, gdyż to właśnie wymienione czynności stanowiły etap przygotowawczy poprzedzający pasowanie. 2. PRAWDA, gdyż to właśnie te atrybuty były dozwolone tylko dla rycerstwa. 3. FAŁSZ, gdyż jak wskazuje tekst miała charakter religijny.</p>	<p>1 pkt, punkt przyznawany pod warunkiem poprawnego określenia wszystkich zdań jako prawdziwe lub fałszywe</p>
4	<p>Hidzra arabeska</p>	<p>2 pkt., po jednym za poprawne podanie nazwy</p>
5	<p>autor Niccolo Machiavelli tytuł „Książę”</p>	<p>2 pkt, Po punkcie za poprawnego napisanie autora oraz tytułu dzieła.</p>

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja
	<p>Powyższy tekst określa cechy jakie powinny charakteryzować dobrego władcę. W ocenie autora tekstu powinien być on zarówno silny jak i przebiegły. Przyrównanie cnót odwagi, waleczności oraz przebiegłości do lwa i lisa jest bardzo często przywoływane w podręcznikach jako charakterystyka koncepcji politycznych Niccoli Machiavellego zawartych w najsłynniejszym jego dziele pt. „Książę”.</p>	
6	C	1 pkt
	<p>Spośród wielu ogólnych elementów opisu można znaleźć kilka charakterystycznych dla Wersalu, m.in. informacja o tym, że leży nieopodal Paryża, w jego pobliżu znajduje się Trianon. Również rezydencję charakteryzuje bogactwo i monumentalizm. Pozostałe zdjęcia przedstawiają pałace w Wilanowie i Petersburgu, a także zamek Neuschwanstein.</p>	
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rokosz Lubomirskiego – Jan Kazimierz 2. Rokosz Zebrzydowskiego – Zygmunt III Waza 3. „Wojna kokosza” – Zygmunt Stary 	1 pkt, za poprawne dopisanie imienia króla
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wystąpienie Jerzego Lubomirskiego przeciw królowi miało miejsce w 1665 r. Hetman polny nie zgodził się z polityką Jana Kazimierza polegająca na dążeniu do przeprowadzenia elekcji vivente rege oraz odrzuceniu jednomyślności sejmu, aby wzmocnić władzę monarszą. 2. Rokosz Zebrzydowski rozpoczął w 1606 r. przeciw Zygmunтови III, który dążył do umocnienia swojej władzy poprzez utworzenie skarbu niezależnego od sejmu oraz wprowadzenia obowiązku kończenia obrad sejmu przed podjęciem uchwały. 3. Rokosz miał miejsce w 1537 r. Szlachta wystąpiła przeciw Zygmunтови Staremu nie chcąc brać udziału w wyprawie na Wołoszczyznę. Ostatecznie, kiedy zagrożono jej zamianą pospolitego ruszenia na podatek wycofała się. Stąd pogardliwe określenie nadane przez zwolenników króla – „wojna kokosza”. 	
8	<p>Rozwój rewolucji Cromwella w Anglii w połowie XVII w. Wojna domowa w Anglii w połowie XVII w.</p>	1 pkt
	<p>Pomoce w napisaniu tytułu mapy są informacje z legendy, wskazujące bardzo dokładną datę oraz informacja o stronach konfliktu, czyli wojskach wiernych parlamentowi lub królowi.</p>	
9	<p>Edukacja, prawo religijne (mogą też być obyczaje religijne) Wyrażenie oznacza asymilowanie, europeizowanie, nakłanianie do porzucenia tradycyjnych, żydowskich obyczajów.</p>	2 pkt., po jednym za poprawą odpowiedź na pytanie

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja
	<p>Postulat nowego napisania ksiąg liturgicznych i podręczników wynikał z postulatu reformy edukacji (nauczanie Żydów w szkołach podstawowych – chederach – miało najczęściej charakter religijny). Druga reforma odwołuje się do zmiany zasad Zakonu, co w przypisie zostało wyjaśnione jako zasady religijne.</p> <p>Poprzez oświecenie Żydów w XIX w. rozumiano przyswojenie europejskiej kultury. Mogło ono mieć jedną z wielorakich form szeroko pojmowanej asymilacji (w dokładnym rozumieniu tego słowa, akulturacji, częściowej asymilacji). W praktyce, w każdym wymienionym przypadku, wymagało porzucenia niektórych tradycyjnych obyczajów.</p>	
10	3, 4, 5, 1, 2	1 pkt
11	<p>Reformy przeprowadzone przez gabinet W. Grabskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymiana marki na pełnowartościowego złotego ▪ przyspieszenie wpłat nadzwyczajnego podatku majątkowego ▪ waloryzacja podatków ▪ utworzenie Banku Polskiego 	1 pkt
12	Nieograniczona wojna podwodna	1 pkt
	Informacja z tytułu zadania mówi wprost, że taktyka była wprowadzona przez Niemcy podczas I wojny światowej. Ponadto w tekście zawarty jest cel podjęcia zadań, czyli ograniczenia możliwości dostarczenia (drogą morską) do Anglii niezbędnych produktów żywnościowych oraz surowców naturalnych.	
13	<p>Jugosławia – <i>Slobodan Milošević</i> RFN – <i>Helmut Kohl</i> NRD – <i>Erich Honecker</i> Wielka Brytania – <i>Margaret Thatcher</i> ZSRR – <i>Jurij Andropow</i></p>	1 pkt, za poprawne przyporządkowanie przywódcy politycznego do państwa
14	<p>Do przemieszczania się Polaków ze wschodniej Polski na ziemie odzyskane.</p> <p>Elementy propagandowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uśmiechnięty chłop ▪ wskazywanie na polski charakter ziem odzyskanych ▪ murowane domy nad Odrą, a drewniane (zacofane) zagrody na ziemiach wschodnich 	2 pkt., po jednym za poprawną odpowiedź na pytanie
15	<p>1973 – Wojna Jom Kippur 1979 – rewolucja irańska</p>	1 pkt.

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja
Razem		20 pkt.
16	Izba poselska: posłowie wybrani przez sejmiki ziemskie Senat: arcybiskupi i biskupi kościoła katolickiego, wojewodowie, kasztelani oraz urzędnicy centralni	1 pkt
17	C	1 pkt
18	Kupowanie głosów szlachty na sejmach przez magnatów. Efektem tego procederu był wzrost znaczenia magnaterii i rozwój klienteli.	1 pkt
19	wprowadzała głosowanie większością głosów, wprowadzała prawo do udziału w sejmie przedstawicieli miast królewskich w sprawach związanych z miastami, likwidowała zasadę liberum veto, likwidowała związywanie posła instrukcjami poselskimi, wprowadzała cenzus majątkowy w prawach wyborczych.	1 pkt
20	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenie czasu odbywania Sejmów ▪ ograniczenie bądź likwidacja prawa do sejmowej inicjatywy ustawodawczej ▪ ograniczenie bądź likwidacja możliwości swobodnego wyboru marszałka izby poselskiej ▪ ograniczenie swobody dyskusji ▪ ograniczenie lub likwidacja swobody w wyborze tematów obrad. ▪ duża swoboda władców i rządu w odrzucaniu bądź narzucaniu uchwał. 	1 pkt za przynajmniej cztery podane opinie
21	Do sejmu każdy obywatel, który ukończył 21 lat. Do senatu każdy obywatel, który ukończył 31 lat	1 pkt
22	Marszałek Piłsudski nazywał tak, w jego przekonaniu szkodliwy, system polityczny w Polsce zbudowany na bazie konstytucji marcowej. Dawał on dużą władzę parlamentowi w tym m.in. prawo do swobodnego odwoływania premiera, a tym samym rządu. Skutkowało to częstymi zmianami na szczytach władzy i małą stabilnością systemu. Piłsudski oskarżał też partie o prywatę, niezrozumiałe kłótnie i spory, a scenę polityczną za zbyt rozczłonkowanie.	1 pkt
23	Tak, ponieważ BBWR (stronnictwo grupujące zwolenników Piłsudskiego) zdobyło blisko 60% głosów. Umożliwiło to dominację w parlamencie, zwłaszcza przy słabej i rozbitej opozycji. Klęskę poniósł z pewnością obóz Centrolewu zrzeszający największe partie opozycyjne, zdobywając zaledwie ponad 20 % głosów.	1 pkt konieczna uwaga o klęsce Centrolewu
24	<ul style="list-style-type: none"> - przejęcie pełni władzy przez obóz sanacyjny - znaczne osłabienie opozycji - możliwości przeprowadzenia zmian w ustawie zasadniczej 	1 pkt

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja
25	PPS Frakcja Rewolucyjna, Stronnictwo Narodowe	1 pkt

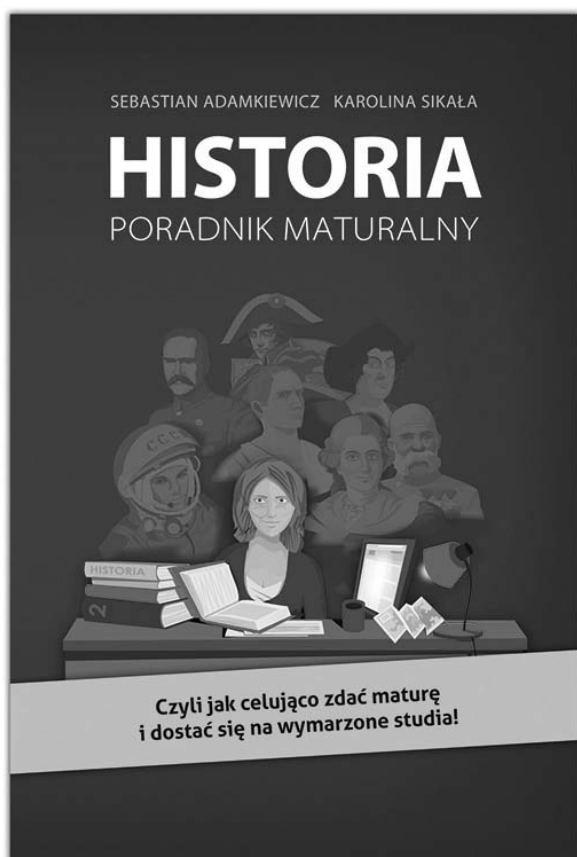
Praca pisemna: Temat 1

Kryteria szczegółowe poszczególnych poziomów pracy pisemnej (20 pkt)	
<p>Poziom I</p> <p>Zdający poprawnie umieścił temat w czasie i przestrzeni. Mógł ograniczyć się do opisanie bez porównania tylko jednego systemu ustrojowego. Podał jedynie kilka informacji świadczących o tym, że rozumie temat. Podał nieliczne i nieuporządkowane cechy ustrojowe, nie podaje dat i nazwisk. Nie doszukuje się przyczyn i skutków.</p>	1-5
<p>Poziom II</p> <p>Zdający wyraźnie formułuje cel pracy, rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje fakty uporządkowane, używa (choć rzadko) odpowiedniej terminologii, chaotycznie wskazuje przyczyny i skutki, wskazuje na nazwiska i daty</p>	6-10
<p>Poziom III</p> <p>Zdający wyraźnie formułuje cele pracy, rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje fakty uporządkowane, porównuje, używa właściwej terminologii historycznej, posługuje się znajomością pojęć, właściwie charakteryzuje ustroje i doszukuje się przyczyn ich różnic. Właściwie wskazuje skutki stosowania określonych systemów ustrojowych. Dokonuje próby ocen i odniesień do innych dziedzin życia</p>	11-15
<p>Poziom IV</p> <p>Zdający wyraźnie i konkretnie formułuje cele pracy. Rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje uporządkowane fakty, porównuje, używa właściwie terminologii historycznej, posługuje się znajomością pojęć, właściwie charakteryzuje ustroje i podaje przyczyny ich różnic, odnosząc się do czasów przeszłych. Właściwie wskazuje skutki stosowania określonych systemów ustrojowych. Bezbłędnie ocenia i wnioskuje, porusza też inne aspekty życia w tamtych czasach.</p>	16-20

Praca pisemna: Temat II

Kryteria szczegółowe poszczególnych poziomów pracy pisemnej (20 pkt)	
Poziom I Zdający poprawnie umieścił temat w czasie i przestrzeni. Mógł ograniczyć się do opisanego bez porównania tylko jednego systemu ustrojowego. Podał jedynie kilka informacji świadczących o tym, że rozumie temat. Podał nieliczne i nieuporządkowane cechy ustrojowe, nie podaje dat i nazwisk. Nie doszukuje się przyczyn i skutków.	1-5
Poziom II Zdający wyraźnie formułuje cel pracy, rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje fakty uporządkowane, używa (choć rzadko) odpowiedniej terminologii, chaotycznie wskazuje przyczyny i skutki, wskazuje na nazwiska i daty	6-10
Poziom III Zdający wyraźnie formułuje cele pracy, rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje fakty uporządkowane, porównuje, używa właściwej terminologii historycznej, posługuje się znajomością pojęć, właściwie charakteryzuje ustroje i doszukuje się przyczyn ich różnic. Właściwie wskazuje skutki stosowania określonych systemów ustrojowych. Dokonuje próby ocen i odniesień do innych dziedzin życia	11-15
Poziom IV Zdający wyraźnie i konkretnie formułuje cele pracy. Rozszerza ramy przestrzenne omawianego tematu. Podaje uporządkowane fakty, porównuje, używa właściwie terminologii historycznej, posługuje się znajomością pojęć, właściwie charakteryzuje ustroje i podaje przyczyny ich różnic, odnosząc się do czasów przeszłych. Właściwie wskazuje skutki stosowania określonych systemów ustrojowych. Bezbłędnie ocenia i wnioskuje, porusza też inne aspekty życia w tamtych czasach.	16-20

Arkusze zostały przygotowane dzięki wsparciu Czytelników portalu Histmag.org. Stanowią bezpłatne uzupełnienie książki „Historia. Poradnik maturalny”.

MATURA Z HISTORII NA 100%!

Sebastian Adamkiewicz

Karolina Sikala

Pracując w szkole, udzielając korepetycji czy też publikując na stronach Histmag.org, skutecznie pomogli wielu tysiącom maturzystów. Efektem ich wieloletnich doświadczeń z arkuszami maturalnymi z historii jest ten oto poradnik. Odpowie on na Wasze pytania i ułatwi zdanie matury z bardzo dobrym wynikiem.

Cena: 19,90 zł

Do kupienia na stronie: <http://histmag.org/sklep> lub w sieciach sprzedaży w całej Polsce!

HISTMAG.ORG

Zapraszamy na strony portalu, gdzie znajdziecie Państwo liczne artykuły, informacje, recenzje i konkursy historyczne, a w dniu przeprowadzenia matury podamy przygotowany przez nas klucz maturalnych odpowiedzi.

<http://histmag.org/>